

[Villemoes.]

skoler, for at vore unge kan få en så god teoretisk uddannelse som muligt ved siden af den praktiske uddannelse, og det finder jeg for mit vedkommende både rigtigt og naturligt. Indenfor søfartserhvervet er udviklingen som bekendt den, at sejlskibene ikke mere er dominerende, tværtimod, men når man som jeg hylder den anskuelse, at den bedste begyndelsesuddannelse i praktisk sømandskab kan den unge søfarende netop få i sejlskibene, og når man ved, at en sådan er vanskelig tilgængelig, i hvert fald for de allerfleste, ja, så må spørgsmålet om en uddannelse i skoler ved siden af sejlskibsuddannelsen, og herunder naturligvis også uddannelsen i sejlskoleskibe, komme på dagsordenen, og det er altså på dagsordenen nu.

Den kommission, der var nedsat, og som stadigvæk virker, afgav altså sin betænkning. Nu ved jeg ikke, om den var enstemmig — jeg synes, at den højtærede handelsminister sagde, at den var enstemmig; det har jeg ikke helt ud fået indtrykket af, men det kan jo også være lige meget; i hvert fald var man enig om en række betragtninger:

Ærede medlemmer, der har fulgt forhandlingerne om dette lovforslag i det andet høje ting og i deres partier, vil have bemærket, således som det også allerede er sagt her i dag, at lovforslaget er undergået ret betydelige ændringer, siden det først blev forelagt i maj i fjor af den nuværende højtærede handelsminister. Det obligatoriske, tvangsbestemmelsen om, at den unge mand, inden han måtte gå til søs, først skulle på skole, er i det lovforslag, vi her behandler i dag, ændret til, at han selv kan vælge, om han først vil have skoleopholdet, dette skoleophold på 3 måneder, eller om han først vil have sin tur til søs. Jeg vil mene, at som det her foreligger, er det en forbedring. Så gode skolekunds-kaber som muligt både hvad angår den almindelige og den elementære praktiske og teoretiske sømandsuddannelse, er overordentlig vigtige, men det praktiske må nu sættes i første række. Det kan næppe nægtes, at der for mange unge står, kan jeg sige, en vis nimbus om dette at komme ud og se fremmede steder og egne og havne og have, og det kan vel nok jævnlig være romantik og eventyrlyst, der vejer til i disse overvejelser. Det hænder sikkert, at mange forældre, mangan moder kan være ængstelig ved sønnens ønsker i den retning. Det hænder også, at den unge mand, efter først at have sejlet en tid, opdager, at medaillen har to sider —

det er jo ikke guld alt det, der glimrer —, hvorfor han ofte, eller i hvert fald af og til, efter de første rejser bestemmer sig om og forsøger, om han kan gå over i anden beskæftigelse. I så tilfælde kan dette korte kursus på 3 måneder, som nu skal indføres, hvis vi vedtager loven — og det håber jeg vi gør —, ikke have den værdi, som det ellers ville have været tilfældet. Derfor mener vi fra venstres side, at lovforslaget, som det her foreligger til behandling, er bedre, end da det første gang blev fremsat i det andet høje ting. Denne valgfrihed kan vi altså for vort vedkommende tiltræde; ja, i og for sig ville jeg endda ikke have haft noget imod, at det var således, hvis det ellers kan lade sig gøre, at en ung mand ganske uden videre en kort tid kom til søs, førend han skulle havde denne skoleomgang; det fremgår også af, hvad jeg for lidt siden sagde om dem, der måske fortryder at have valgt denne vej. Men nu er der altså valgfrihed, og det finder jeg også acceptabelt.

At skolen ikke bliver obligatorisk for messedrenge, kahytsdrenge, kammerdrenge, koksmather o. s. v., kan vi tiltræde. Det er dog dækstjenesten, det her drejer sig om. Det siger også den første betænkning fra søfartskommissionen af 1947.

Der er et ord, der siger, at fra Arilds tid plasker dansken husvant til søs. Vi har nu under de store krige set, hvor vigtigt det er for vort lands økonomi, at vi har en veluddannet sømandsstand, og at vort lille havomkransede land fortsat kan hævde sig i første række blandt de søfarende nationer. Det er jo et ønske, som vi alle må nære. Vore søfarende er vel anskrevne rundt omkring, og forhåbentlig holder dette også i fremtiden.

Da lovforslaget nu ikke omhandler så mange personer, så mange unge som det oprindelige forslag, er det klart, at udgifterne må kunne blive en del mindre, i hvert fald indtil videre. De 3 skoler, som jeg forstår det drejer sig om i første omgang, vil sikkert nok kunne opfylde opgaven til at begynde med som følge af, at det er færre, der kan komme til at frekventere disse skoler. Jeg forstår, at disse skoler ret hurtigt kan komme i virksomhed, og jeg kan også sige til trøst for den tidligere ærede ordfører her i dag, at fra vor side skal der ikke blive lagt hindringer i vejen for, at arbejdet i et kommende udvalg, som vi af forskellige grunde gerne vil have, kan blive gjort så hurtigt som muligt. Jeg skal nævne en af grundene. Det er den, at jeg f. eks. ikke er klar over, hvor stor en part af de unge søfarende der hører ind under den kategori,